

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIC-152/12-C

Název kontrolované osoby: Základní škola a Mateřská škola Žimutice

Sídlo: 373 66 Žimutice 28

IČO: 75000725

Identifikátor: 600057658

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Milenou Mikeskovou

Zřizovatel: Obec Žimutice, 373 66 Žimutice 44

Místo inspekční činnosti: 373 66 Žimutice 28

Termín inspekční činnosti: 20. – 22. únor 2012

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole i v mateřské škole.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu

a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Žimutice je malotřídní školou. Tvoří ji základní škola (dále ZŠ), mateřská škola (dále MŠ), školní družina (dále ŠD) a školní jídelna (dále ŠJ). ZŠ má 5 ročníků ve 2 třídách. MŠ tvoří 1 třída. Významným cílem školy dle strategického plánu je vytvořit příjemné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků, udržet zájem rodičů o přijetí dětí a žáků v malé obci, všestranně je rozvíjet a připravit pro další vzdělávání.

Kapacita ZŠ je 36 žáků, ke dni inspekce ji navštěvovalo 23 žáků, což je 63,9 %. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) ZŠ Žimutice „Škola plná pohody“, jehož přílohou je školní vzdělávací program pro ŠD.

Kapacita MŠ uvedená v rejstříku škol a školských zařízení činí 22 dětí, v současné době je zcela naplněna. Provoz MŠ na základě potřeby rodičů probíhá od 6:30 hodin do 16:15 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena 50,- Kč měsíčně pro děti s celodenní docházkou. Předškolní vzdělávání se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) č. j. 32 405/2004-22.

Od poslední inspekční činnosti ve škole bylo vylepšeno materiální vybavení.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Právnícká osoba vykonávající činnost školy (dále škola) uplatňuje **rovný přístup ke vzdělávání**. Dodržuje všechny zákonné podmínky pro přijímání dětí a žáků, které probíhá v souladu s platnými předpisy. Děti cizinců ani děti mimořádně nadané nebyly v letošním školním roce identifikovány. Škola informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a pravidlech při přijímání ke vzdělávání pravdivě a prokazatelným způsobem prostřednictvím vývěsek v obci. Škola nemá bezbariérový přístup. Požadavky rodičů o umístění dětí do MŠ byly doposud pokryty, ale škola očekává zvýšený zájem o umístění dětí do MŠ. Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání byla stanovena a zveřejněna. Ředitelka zahájila se zřizovatelem jednání o rozšíření MŠ a tím i navýšení její kapacity.

ŠVP ZV je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), obsahuje všechny povinné identifikační údaje a informace o škole. Základní vzdělávání doplňují aktivity s kulturním, poznávacím i sportovním zaměřením. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) je po úpravách vzdělávacího obsahu, které byly provedeny v průběhu inspekční činnosti, zpracován v souladu se zásadami a požadavky RVP PV. Změny obsahu vzdělávání napomáhají rozvoji klíčových kompetencí dětí. Hlavními cíli působení jsou všestranný rozvoj osobnosti dětí, zejména rozvíjení tělesné zdatnosti, sociálních vztahů mezi dětmi, vzájemná tolerance a pomoc, vytváření citlivého vztahu k životnímu prostředí. ŠVP PV doplňují kulturní, poznávací a pohybové aktivity, které jsou vesměs pořádané společně se ZŠ.

Organizace vzdělávání a počet dětí a žáků ve třídě jsou v souladu s příslušnými předpisy. Škola sleduje efektivitu a úspěšnost školských systémů v oblasti BOZ, v období posledních tří let nebyl evidován žádný školní úraz. Pro vzdělávání svých dětí a žáků vytváří škola bezpečné prostředí. Školní řád je po drobných úpravách v průběhu inspekce

zpracován podle zákonných předpisů a zveřejněn na přístupném místě. Děti a žáci jsou prokazatelně seznamováni se zásadami bezpečného chování ve škole i na akcích konaných mimo školu. Škola podporuje trvalý zdravý fyzický i psychický vývoj dětí a žáků, je kladen důraz na nestresující klima a dodržování pitného režimu. Škola je zapojena do projektů Ovoce do škol a Zdravé zuby. ZŠ navštěvuje 23 žáků pěti ročníků, jejich rozdělení do tříd je následující: I. třída – 1., 2. a 4. ročník a II. třída – 3. a 5. ročník. Škola naplňuje učební plány podle ŠVP ZV a dalších schválených učebních dokumentů, sleduje přínos vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových dovedností. Vytváří pro ně dostatek příležitostí v přímé výuce i v dalších aktivitách školy. Podmínky, které má pro vzdělávání, jsou cílevědomě vylepšovány a účelně využívány. Škola zohledňuje potřeby a možnosti žáků. V rámci aktivit mimo vyučování mohou žáci vybírat z nabídky zájmových kroužků. V případě potřeby jsou ve škole přijímána opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání. ČŠI doporučuje MŠ úpravu denního programu nejen vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí, jejich biorytmu a náročnosti jednotlivých činností, ale zároveň se zřetelem k vyváženému poměru spontánních a řízených aktivit. Stávající vymezený čas pro spontánní činnosti od 6:30 hodin do 8:00 hodin je omezený.

Při vyučování v ZŠ jsou využívány rozmanité způsoby vzdělávání, které podporují všestranný **rozvoj osobnosti žáků**. Téměř rodinné prostředí a třídy s menším počtem žáků umožňují vytvořit klima vzájemné důvěry. Učitelky žáky velmi dobře znají, dokáží rozeznat možnosti a schopnosti žáků a vhodně je motivovat ke zlepšení výsledků. Podle potřeby uplatňují individuální přístup. V souladu se vzdělávacími strategiemi bylo do výuky zařazováno činnostní učení. V hospitovaných hodinách převažovala frontální výuka, možnost pracovat ve skupinách byla využita v I. třídě. Náročnější organizace výuky s více ročníky vede žáky k větší samostatnosti. Žákům byl vytvořen dostatečný prostor pro přemýšlení při plnění zadaných úkolů, byli vedeni k vyhledávání informací a jejich správnému použití. Při výuce se uplatňovaly metody motivující a aktivizující, byl vytvořen prostor pro uplatnění žáků a vyjádření jejich vlastního názoru. Výuka byla zpravidla velmi dobře propojena s praktickým životem, vhodně byly využívány názorné pomůcky. Motivující a zdůvodněné hodnocení průběžných žakovských výkonů ve sledovaných hodinách bylo vhodně zařazované. Výjimečně se vyskytovalo vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. Výuka probíhala v klidné a příjemné atmosféře a žáci respektovali pravidla práce. Vztah k tradicím a svátkům je pěstován každoročně i formou několika projektů (Čert a Mikuláš, Masopust, Den Země). V menší míře jsou zařazovány besedy a vlastivědné exkurze. Žáci mohou navštěvovat výuku náboženství a přírodovědný kroužek. Škola vytváří bezpečné prostředí pro žáky, míra úrazovosti je v posledních letech minimální. Oblasti poradenství a prevence rizikového chování plní svou funkci. Z hospitační činnosti a kontroly dokumentace MŠ bylo patrné, že vzdělávací nabídka je rozmanitá a odpovídá vzdělávacím záměrům ŠVP PV. Zařazovány jsou okruhy všech vzdělávacích oblastí, které jsou konkrétně realizovány prostřednictvím třídního vzdělávacího programu. Sledované herní činnosti umožňovaly dětem procvičovat jemnou motoriku, rozvinout tvořivost a fantazii při tvoření s mozaikami a modelovací hmotou. Děti měly prostor ke vzájemné komunikaci, spolupráci, navazování kamarádských vztahů. Rozvinuté byly kompetence sociální, které se projevovaly kladnými vztahy mezi dětmi a pomocí starších mladším. Podporován byl vztah k učení, řešení problémů a pracovní kompetence. V průběhu řízené vzdělávací činnosti byl uplatňován diferencovaný přístup vzhledem k jednotlivým věkovým skupinám dětí i jejich individuálním možnostem. Metody a formy vzdělávání byly většinou přiměřené věku a schopnostem dětí. Drobné metodické chyby či dílčí opomenutí začínající učitelky vyvažoval laskavý a vstřícný přístup k dětem. Citlivé hodnocení jejich prací jim poskytovalo zpětnou vazbu

a povzbuzovalo je. Pobyt venku obsahoval poznávací i spontánně pohybovou část. Bezpečnost dětí byla zajištěna. Děti mají osvojeny kulturní a hygienické návyky, jsou většinou samostatné v sebeobsluze při oblékání i stolování. Seznamují se se základními pravidly bezpečného pohybu po komunikacích – navštěvují dopravní hřiště, uskutečnila se beseda s policií. Účinně je podporována výchova ke zdraví. Kromě pravidelných pohybových aktivit v MŠ je denně zařazován pobyt venku, děti se účastní předplaveckého výcviku, byl zařazen projekt o škodlivosti kouření.

Z dokumentace školy, z hospitovaných hodin a dalších aktivit školy vyplývá, že škola zvyšuje **funkční gramotnost dětí a žáků** ve všech oblastech. ZŠ podporuje rozvoj čtenářských, sociálních, přírodovědných, matematických a informačních kompetencí i komunikaci v cizích jazycích. Umístění školy v blízkosti přírody, časté přírodovědné vycházky, exkurze do třídírny odpadů, akce „Vítání ptačího zpěvu“, přírodovědný kroužek vedený ornitologem a každoroční účast žáků ve sběrové akci jsou vedle samotné výuky příkladem podpory environmentální výchovy a ekologického myšlení žáků. Malé třídní kolektivy s rozdílným věkovým složením umožňují sledovat a rozvíjet vztahy mezi žáky, a podporovat tak účinněji sociální gramotnost. Vybavení moderní výpočetní technikou (počítače, interaktivní tabule) je soustředěno v jedné učebně a slouží ke zvyšování úrovně informačních dovedností. Učitelky MŠ rozvíjejí vedle předmatematických dovedností a dovedností předcházejících čtení a psaní zejména přírodovědnou a sociální gramotnost, a to především u dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Děti mají dostatek příležitostí k záměrnému pozorování okolního prostředí, získávají elementární poznatky o živé a neživé přírodě. Úměrně věku se učí pečovat o nejbližší prostředí, získávají povědomí o jeho významu a ochraně, seznamují se s tříděním odpadů. Učitelky MŠ dále věnují pozornost nácviku správného držení tužky, grafomotorice, rozvoji komunikativních dovedností, logopedické prevenci (formou kolektivních logopedických cvičení). K rozvoji informační gramotnosti chybí počítač v MŠ s didakticky zaměřenými programy.

Hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků se uskutečňuje v souladu se vzdělávacími programy. Vyučující ZŠ sledují míru úspěšnosti žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Porovnávání a hodnocení výsledků se opírá o velmi dobrou znalost žáků, a tím i o včasné odhalení nedostatků a přijetí následných opatření. Úroveň vědomostí a dovedností ve sledovaných hodinách přiměřeně odpovídala očekávaným výstupům a je dobrým předpokladem pro přechod žáků na vyšší stupeň vzdělání. Úspěchem ve vzdělávání je přijetí několika žáků na víceleté gymnázium. Škola používá především prověrky vytvořené na úrovni školy, výjimečně jsou jednotlivci zapojeni do externího srovnávacího testu. Ve škole je v odpovídající míře a vzhledem k možnostem zajišťována příprava žáků na soutěže (sportovní, výtvarné, zdravotnické nebo dopravní). V r. 2011 byli zástupci školy velmi úspěšní v regionální literární soutěži „Rok 3000 – budoucnost v mojí fantazii“. Každý rok se škola prezentuje na veřejnosti uspořádáním besídky pro rodiče a několika vystoupeními při akcích v obci. MŠ sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky dětí, vede o nich schématické, jednoduché záznamy. Doporučení směřuje k založení individuálních záznamových archů s podrobnějšími záznamy pro pedagogickou diagnostiku a vedení individuálních vzdělávacích plánů pro děti s odklady povinné školní docházky. Potřebné je zároveň sledování a vyhodnocování dosahovaných souhrnných výsledků vzdělávání všech vzdělávacích oblastí RVP PV. Výsledky předškolního vzdělávání jsou projednávány v pedagogických poradách a jsou uvedeny v celkovém hodnocení školy. MŠ sleduje úspěšnost dětí při přechodu do základní školy. V letošním školním roce nejsou identifikovány děti s odkladem školní docházky. MŠ se účastní výtvarných soutěží v regionální úrovni.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Škola splňuje formální podmínky. Platná zřizovací listina a zápis do školského rejstříku jsou v souladu se skutečností. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy. **Ředitelka** školy plní povinnosti dané § 164 a § 165 školského zákona. Zřídila pedagogickou radu. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry rozvoje školy. Strategie školy je jasná a srozumitelná, stanovuje priority vedoucí ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování školních vzdělávacích programů. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s ustanovením školského zákona. Některé dokumenty byly uvedeny do úplného souladu s platnou legislativou v průběhu inspekční činnosti (školní řád). Vedením nebyla stanovena vedoucí učitelka MŠ. Ředitelka nevymezila povinnosti učitelek pracovní náplní dle „Katalogu prací“ a s ohledem na aktuální situaci. Ředitelka je denně v kontaktu s MŠ, má přehled o její činnosti.

Spolupráce s partnery přispívá k rozvoji školy a zkvalitnění vzdělávání. Obec Žimutice je k potřebám školy velmi vstřícná, od zřizovatele tak škola získává nejvýznamnější podporu, příspěvky na pomůcky, pracovní sešity, výtvarné potřeby a finanční příspěvek na každého žáka pro rodiče. Při škole pracuje školská rada. Úzce spolupracují obě součásti MŠ a ZŠ (společné akce a programy). Standardní spolupráce probíhá s poradenskými zařízeními v regionu i dalšími subjekty - Policií ČR, Hasičským sborem, obecní knihovnou. Rodiče jsou o prospěchu a chování prokazatelně informováni na třídních schůzkách a při osobním jednání. Prostor pro zlepšení informovanosti o škole nabízejí webové stránky obce, informace poskytují i obecní vývěsky a regionální tisk. MŠ uplatňuje běžné formy spolupráce s rodinou. Zaměřuje se na postupnou adaptaci dítěte z rodiny do MŠ, doporučuje rodičům využít období pro zvykání na nové prostředí.

Ředitelka školy sleduje **personální rizika** a přijímá opatření k jejich odstranění. Má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a sleduje jeho plnění. Ve škole pracují 4 pedagogické pracovnice, z toho 2 bez požadované kvalifikace (jedna v ZŠ a jedna v MŠ). Učitelka MŠ bez kvalifikace si doplňuje svoji odbornost studiem bakalářského oboru předškolní pedagogika. Její metodické vedení zajišťuje starší kolegyně.

Škola zajišťuje obnovu a rozvoj **materiálně technických podmínek** pro realizaci školních vzdělávacích programů v souladu se školským zákonem a příslušným rámcovým vzdělávacím programem. **ZŠ** má dostatek pomůcek, v I. třídě jsou tři nové počítačové stoly, jeden počítač, interaktivní tabule a kopírka. Dále škola zakoupila trampolínu do tělocvičny. **MŠ** má ke své činnosti omezené prostorové podmínky třída slouží zároveň jako herna a v odpoledních hodinách jako ložnice (MŠ využívá také školní jídelnu a tělocvičnu ZŠ). Třída je vesměs vybavena starším nábytkem. Nové dětské stoly a židle odpovídají vzrůstu dětí, jsou ve dvou velikostech. Prostor třídy ke vzdělávání je estetické a čisté. Rizikovými místy z hlediska bezpečnosti dětí jsou podlahové krytiny. Zvláště při pohybových aktivitách děti zakopávají o nepřilepený koberec uprostřed třídy, stejný problém je u vchodu do třídy. Značným nedostatkem z pohledu podmínek je chybějící ředitelna školy. Toto zázemí schází nejen pro klidnou práci ředitelky, ale i pro průběh různých jednání se zákonnými zástupci, dodavateli a řešení pracovně právních vztahů se zaměstnanci.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školních vzdělávacích programů byly hodnoceny za poslední kalendářní roky, tj. 2009 - 2011. Ve sledovaném období škola hospodařila s finančními prostředky státního rozpočtu poskytnutými na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz od zřizovatele a s vlastními příjmy. Porovnáním rozpočtů přímých výdajů na vzdělávání za kalendářní roky 2009 až 2011 došlo v roce 2010 k navýšení zdrojů a v roce 2011 k jejich poklesu. Neinvestiční

příspěvek zřizovatele na provoz měl za poslední 3 roky stoupající tendenci. Další financování školy bylo podpořeno finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT. Prostředky byly použity na zvýšení nenárokových složek platu pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a školní vybavení pro žáky 1. ročníku ZŠ. Na hospodaření se škola podílela i vlastními příjmy (úplata za MŠ, čerpání prostředků z rezervního fondu a přijaté úroky). Škole se podařilo získat finanční podporu z Operačního programu ESF „Vzdělávání pro konkurenceschopnost – EU peníze školám“ na projekt s názvem „Škola hrou“ s cílem zkvalitnit a zefektivnit výuku metodickým vzděláváním a podpurnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce. Škole byly poskytnuty granty Jihočeského kraje v rámci grantových programů „Podpora programu dopravy dětí na dětská dopravní hřiště“ a poskytnuta finanční podpora na exkurzi do zařízení pro nakládání s odpady. Doplnkovou činnost škola neprovozuje. Investiční výdaje na obnovu a rozvoj majetku byly použity z prostředků zřizovatele na rekonstrukci stávajících prostor MŠ (grant Jihočeského kraje) a výměnu osvětlení v ZŠ. Škola určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontroly. Efektivně a hospodárně používá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Finanční prostředky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Školní vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Ve sledovaném průběhu vzdělávání byla zaznamenána pozitivní zjištění. Pedagogičtí pracovníci v souladu se školními vzdělávacími programy inovují metody a formy práce.

Škola cíleně rozvíjí osobnost dětí a žáků, směřuje k osvojení požadovaných kompetencí a vytváří předpoklady pro jejich další vzdělávání. Zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. MŠ vytváří předpoklady pro vzdělávání v ZŠ.

Škola soustavně a cílevědomě vytváří zdravé a bezpečné prostředí.

Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Pozitiva:

- *Interpersonální vztahy v rámci celé organizace*
- *Spolupráce se zřizovatelem*

Doporučení pro další rozvoj:

- *Rozvíjet oblast vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků*
- *Upravit denní program MŠ ve prospěch spontánních činností*
- *Odstranit nebezpečná místa podlahové krytiny ve třídě MŠ*
- *Zřídit samostatnou ředitelnu*
- *Navýšit kapacitu ŠD*
- *Doplnit odbornou literaturu MŠ*

Přílohy inspekční zprávy:

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

V Českých Budějovicích dne 26. 3. 2012

(razítko)

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Jana Novotná v. r.

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Hana Bezděková v. r.

Mgr. Bc. Hana Řeřábková, školní inspektorka

Hana Řeřábková v. r.

Mgr. Dana Machová, školní inspektorka

Dana Machová v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Vladimír Štipl v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Žimuticích dne 29. 3. 2012

(razítko)

Mgr. Milena Mikesková, ředitelka školy

Milena Mikesková v. r.

